

## **Pojatina - Croatia - 18568/12**

Spoštovanje zasebnega življenja

Zakonodaja, ki prepoveduje medicinsko asistenco pri porodih na domu - ni kršitve

*Dejstva:*

Pritožnica je ob asistenci babice iz tujine rodila doma. Pritožuje se, da hrvaško pravo prepoveduje medicinskemu osebju, da bi pomagali pri porodih na domu, kar je poseg v njeno zasebnost.

*Pravo:*

Člen 8:

Vprašanja, ki so povezana s porodom, vključno z izbiro kraja poroda, so v svojem bistvu povezana z zasebnostjo ženske in zato spadajo v okvir varstva po 8. členu Konvencije.

Porod na domu v hrvaškem pravu ni prepovedan. Ravnanje ženske, ki se odloči za tak porod, ni kriminalizirano in še nikoli ni bila nobena ženska za tako ravnanje obsojena ali kaznovana. Nadalje tudi nihče od zdravstvenega osebja, vključno s tujo babico, ki je pomagala pritožnici, ni bil kazensko preganjan ali sankcioniran, ker je pomagal pri porodu na domu. Sodišče sprejema ugotovitev, da ureditev ni jasna in zato poziva državo, da glede porodov na domu uskladi zakonodajo tako, da bodo pravila povsem jasna in natančno opredeljena. Prav tako pa je jasno, da je bila pritožnica še v času nosečnosti s strani oblasti izrecno opozorjena, da domače pravo ne dopušča zdravstvenemu osebju, da bi ji nudili pomoč pri načrtovanem porodu na domu. Sodišče tako ugotavlja, da je bil zatrjevan poseg v konvencijsko pravico za pritožnico predvidljiv in skladen z zakonom.

Poseg je sledil upravičenemu cilju - varovanju zdravja in pravic tretjih. Vprašanje je torej bilo, ali je bil poseg nujen v demokratični družbi.

Nevarnosti, ki grozijo porodnicam in novorojenčkom, so večje v primeru poroda na domu, kot tedaj, ko se otrok rodi v porodnišnici, ki je kadrovsko in tehnično opremljena. Tudi tedaj, ko je nosečnost potekala brez zapletov in bi se zato štelo kot nosečnost z nizkim rizikom, bi med samim porodom lahko prišlo do nepričakovanih težav, ki zahtevajo takojšnjo specialistično zdravniško pomoč, kot na primer carski rez ali nujna prva pomoč novorojenčku. Država načrtovane porode na domu sicer lahko dovoli, ni pa to njena konvencijska obveznost. O tem vprašanju med državami pogodbenicami še vedno obstojijo velike razlike in pravna ureditev je daleč od enotne.

V zadnjih letih so se oblikovale številne iniciative, ki si prizadevajo, da bi se uresničitev želja bodočih mater zagotovila v posebnih babiških hišah (maternity ward), vendar tudi ta del pritožbe ne spremeni naloge Sodišča, da pretehta, ali so domače oblasti ustrezno pretehtale med nasprotujočimi si interesi.

Po domačem pravu je ženska, ki je rodila, dolžna predložiti medicinsko dokumentacijo, iz katere je razvidno njeno materinstvo. Taka zahteva je razumna in je neposredno usmerjena v preprečevanje morebitnih zlorab v primerih, ko ni nobenih uradnih podatkov o rojstvu otroka ali o njegovih bioloških starših. Pritožničina teza, da sta bila ona sama in njen otrok prikrajšana za poporodno oskrbo, ni utemeljena, poleg tega pa ni bilo sporno, da sta bila oba, tako mati kot otrok kasneje deležna vse potrebne poporodne medicinske oskrbe. Medtem ko se je pritožnica zatrjevala, da imajo ženske, ki rodijo doma, težave pri vpisovanju otroka v rojstno matično knjigo, Sodišče ugotavlja, da je bil njen otrok rojen 15. 2. 2012, 23. 2. 2012 pa tudi že vpisan v matično knjigo.

Sodišče je tako odločilo, da poseg v pritožničino pravico do zasebnosti ni bil nesorazmeren.

*Sklep:* Ni kršitve (soglasno).

Glej tudi:

- Dubska and Krejzova v. the Czech Republic, GC, 28859/11 and 28473/12, Information Note 201